

Секция: Экономическая безопасность

Белялов Талят Енверович
К.е.н., доцент,
Доцент кафедри фінансів та ФЕБ,
Несенюк Євген Сергійович,
Магістр, КНУТД
м. Київ, Україна

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

На сучасному етапі розвитку економіки України велика кількість вітчизняних підприємств знаходиться в кризовому становищі. Тому перед підприємствами постає актуальна задача формування ефективної стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства з метою протидії загрозам зовнішнього та внутрішнього походження.

Можна сформулювати таке визначення: економічна безпека фірми (підприємства, організації) - це такий стан корпоративних ресурсів (ресурсів капіталу, персоналу, інформації і технології, техніки та устаткування, прав) і підприємницьких можливостей, за якого гарантується найбільш ефективно їхнє використання для стабільного функціонування та динамічного науково-технічного й соціального розвитку, запобігання внутрішнім і зовнішнім негативним впливом. [1, с. 401] Головною метою забезпечення економічної безпеки підприємства є досягнення максимальної стабільності його функціонування, а також створення основи для подальшого зростання його економіки навіть за наявності об'єктивних та суб'єктивних факторів, що несуть загрози. Кожне підприємство у період своєї діяльності, у ринкових умовах, може пережити низку фаз: стан нормальної діяльності, відродження нормальної діяльності, передкризовий стан та кризовий стан. Розробляються, на кожному з цих етапів, відповідна стратегія й використання відповіді їй специфічні тактильні прийоми у господарській діяльності підприємства, розробляється відповідна система його виживання. [2, с. 111]

Окремою складовою в системі економічної безпеки є фінансова безпека, проблеми якої позначаються на будь-якій галузі національного господарства. Основним довгостроковим напрямом державної політики у сфері фінансової безпеки є забезпечення фінансової стабілізації в країні. [3, с. 25]

Для оцінки рівня економічної безпеки підприємства у світовій практиці розроблена й використовується загальна концепція. Складовою частиною економічної безпеки підприємства є екологічна безпека. [2, с. 113]

Інтелектуальна й кадрова складова - належний рівень економічної безпеки у великій мірі залежить від складу кадрів, їхнього інтелекту та професіоналізму. Інформаційна складова - належні служби підприємства виконують певні функції, які в сукупності характеризують процес створення та захисту інформаційної складової економічної безпеки. Технологічна складова полягає у ступіні відповідності застосовуваних на підприємстві технологій найкращим світовим аналогам по оптимізації витрат. Правова складова полягає в усебічному правовому забезпечення діяльності підприємства, дотриманні чинного законодавства. Правову небезпеку становлять:

- недостатня правова захищеність інтересів підприємства в договірній та іншій діловій документації;
- низька кваліфікація працівників юридичної служби відповідного суб'єкта господарювання та помилки у підборі персоналу цієї служби;
- порушення юридичних прав підприємства і його працівників;
- навмисне чи ненавмисне розголошення комерційно важливих відомостей;
- порушення норм патентного права.

Існують такі задачі економічної безпеки підприємства:

- забезпечення технологічної незалежності та високого рівня конкурентоспроможності технологічного потенціалу;
- забезпечення безпеки життя та здоров'я співробітників підприємства, захисту його майна;
- забезпечення захисту від промислового шпигунства;
- забезпечення фінансової стійкості та незалежності підприємства;
- забезпечення екологічної безпеки підприємства;
- забезпечення якісної правової захищеності усіх аспектів діяльності підприємства;
- забезпечення високого інтелектуального потенціалу підприємства;
- забезпечення найбільш продуктивного використання корпоративних ресурсів;
  - забезпечення високої ефективності інноваційного управління підприємством;
  - забезпечення необхідного рівня інформаційного-аналітичного забезпечення.

Таким чином, при прийнятті рішення щодо використання того чи іншого підходу до формування стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства необхідно враховувати всі зазначені аспекти. В цілому ж для формування якісної системи забезпечення безпеки підприємства варто використовувати комплексний підхід, за якого будуть максимально враховані всі економічні інтереси підприємства. Це дозволить забезпечити виконання корпоративної стратегії, а відповідно й стратегії економічної безпеки.

Література:

1. Економіка підприємства: Підручник/ За заг. Ред. С. Ф. Покропивного, - Вид. 2-е, перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2012. - 528с.
2. Актуальність проблеми економіки №8 (26), 2013, Н.П. Фокіна, В.І. Бокій.- Економічна безпека підприємства найважливіша складова фінансової стійкості.
3. Міщенко С.Г. Аналіз процесів забезпечення фінансової безпеки регіону / С.Г. Міщенко // Тези IV Всеукраїнської конференції з проблем економічної кібернетики. Донецьк, 2014- с. 24-27.